Архітектура банківської діяльності: Від операції до продукту

Концептуальний дашборд для студентів 4 курсу спеціальності «Банківська справа»

Gemini Notebook

Анатомія організації банківської діяльності

Національний банк України

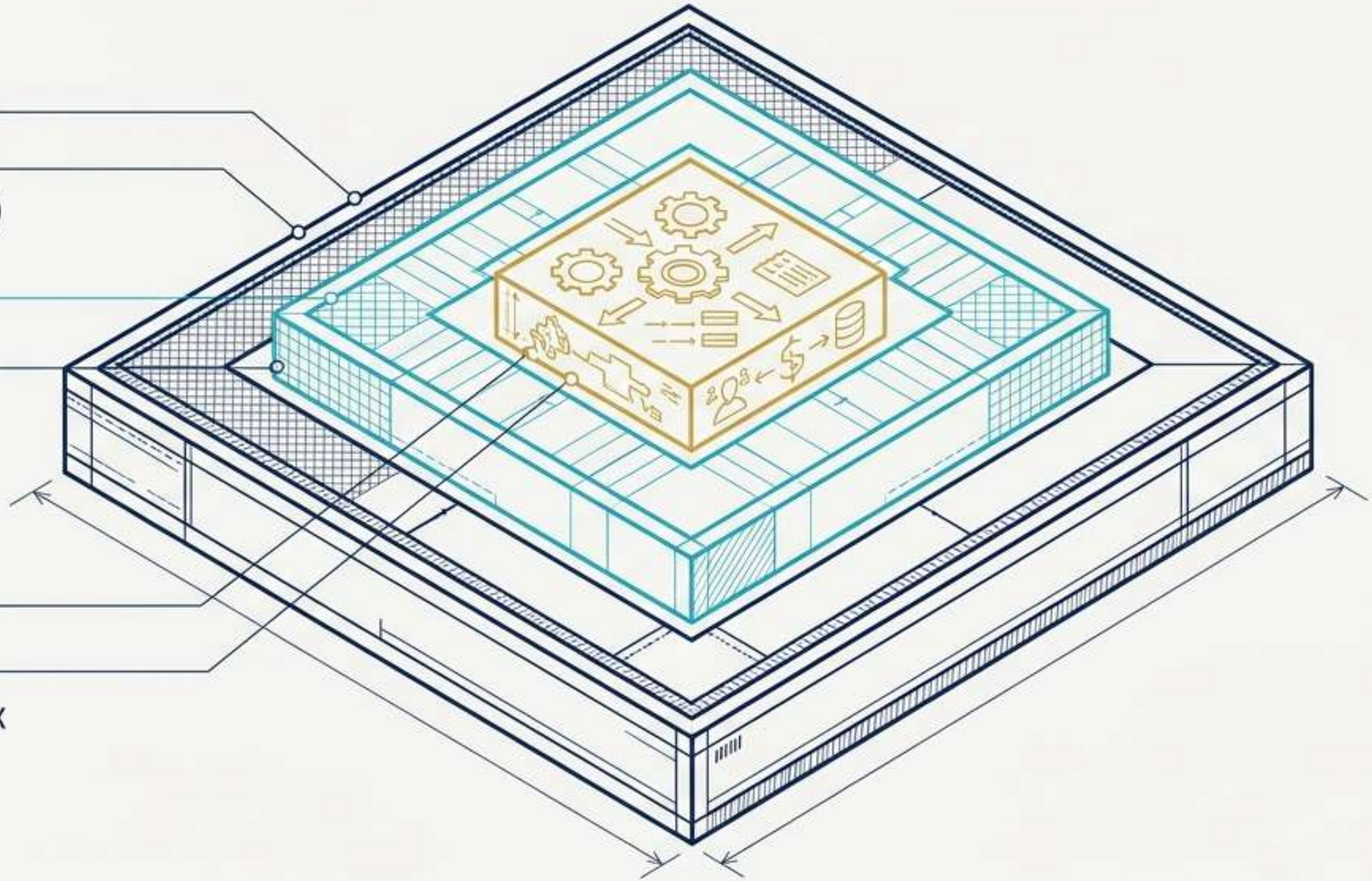
Імперативна регламентація (Закон України, Положення НБУ №75)

Банк

Мета: Забезпечення стабільності, максимізація прибутку, управління ризиками та ліквідністю

Операційна діяльність

Структурне упорядкування та координація людських, матеріальних та інформаційних ресурсів

Gemini Notebook

Життєвий цикл операційної процедури

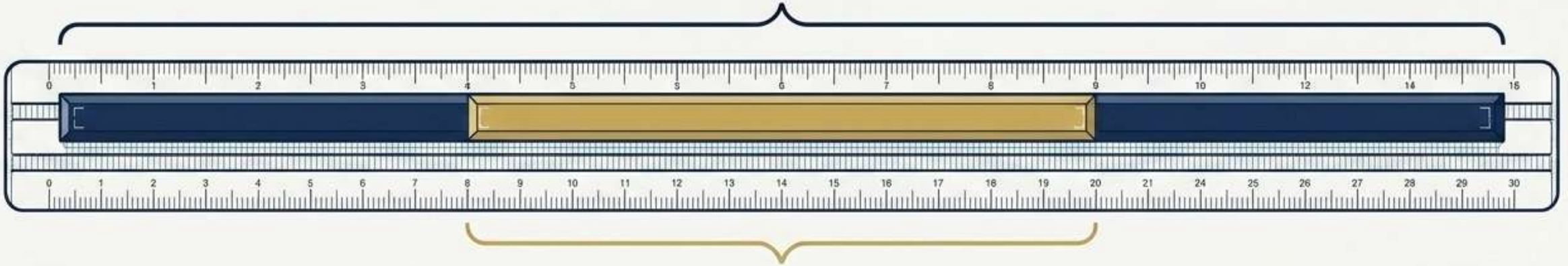
Захист даних:
Усі сервери та комп'ютерна техніка фізично розташовані виключно на території України

Gemini Notebook

Часові координати банку: День проти Часу

Операційний день

Ширший період. Включає прийом документів, а також їх внутрішнє оброблення, передавання та остаточне виконання.

Операційний час

Вужчий період всередині дня. Виключно прийом документів на переказ/відкликання для обробки поточним робочим днем.

Тривалість обох періодів встановлюється банком самостійно (внутрішніми нормативними актами)

Gemini Notebook

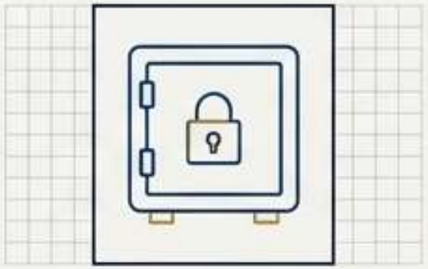
Банківські операції: Механіка, що змінює баланс

Банківська операція — це факт, що відбувся, оформлений документом, який викликає зміни у балансових показниках банку.

1. Дія, а не угода

Здійснюється банком часто без прямої участі клієнта в момент виконання.

2. Специфічний об’єкт

Фінансові активи: виключно гроші та цінні папери.

3. Ліцензійний бар’єр

Неможлива без офіційної ліцензії НБУ.

4. Жорстка регламентація

Імперативний порядок виконання, продиктований законом.

Gemini Notebook

Матриця балансу: Відображення руху ресурсів

Пасивні операції: Мобілізація ресурсів

Залучення депозитів, кредити від НБУ, випуск власних облігацій/векселів.
Мета: Формування фінансової бази.

Активні операції: Розміщення коштів

Кредитування бізнесу та населення, інвестиції, коррахунки.
Мета: Отримання прибутку.

Позабалансові операції

Не відображають руху коштів до настання певного часу (гарантії, зобов'язання).

Gemini Notebook

Функціональна екосистема операцій

Формування капіталу
Власні ресурси, статутний капітал, фонди.

Розміщення ресурсів
Видача кредитів, інвестиції, лізинг, факторинг.

Формування ресурсів
Залучення депозитів, запозичення коштів.

Gemini Notebook

Банківські послуги: Невидимий супровід

- Фізична невідчутність
- Не збільшують зобов’язання / не потребують нових ресурсів банку
- Слабкі ризики (не потребують нових резервів)
- Генерують комісійну винагороду

Gemini Notebook

Класифікатор банківських послуг

Gemini Notebook

Банківський продукт: Матеріалізація нематеріального

Сутність: Стандартизована процедура, що забезпечує виконання згрупованих операцій. Виробляється, тестується, продається.

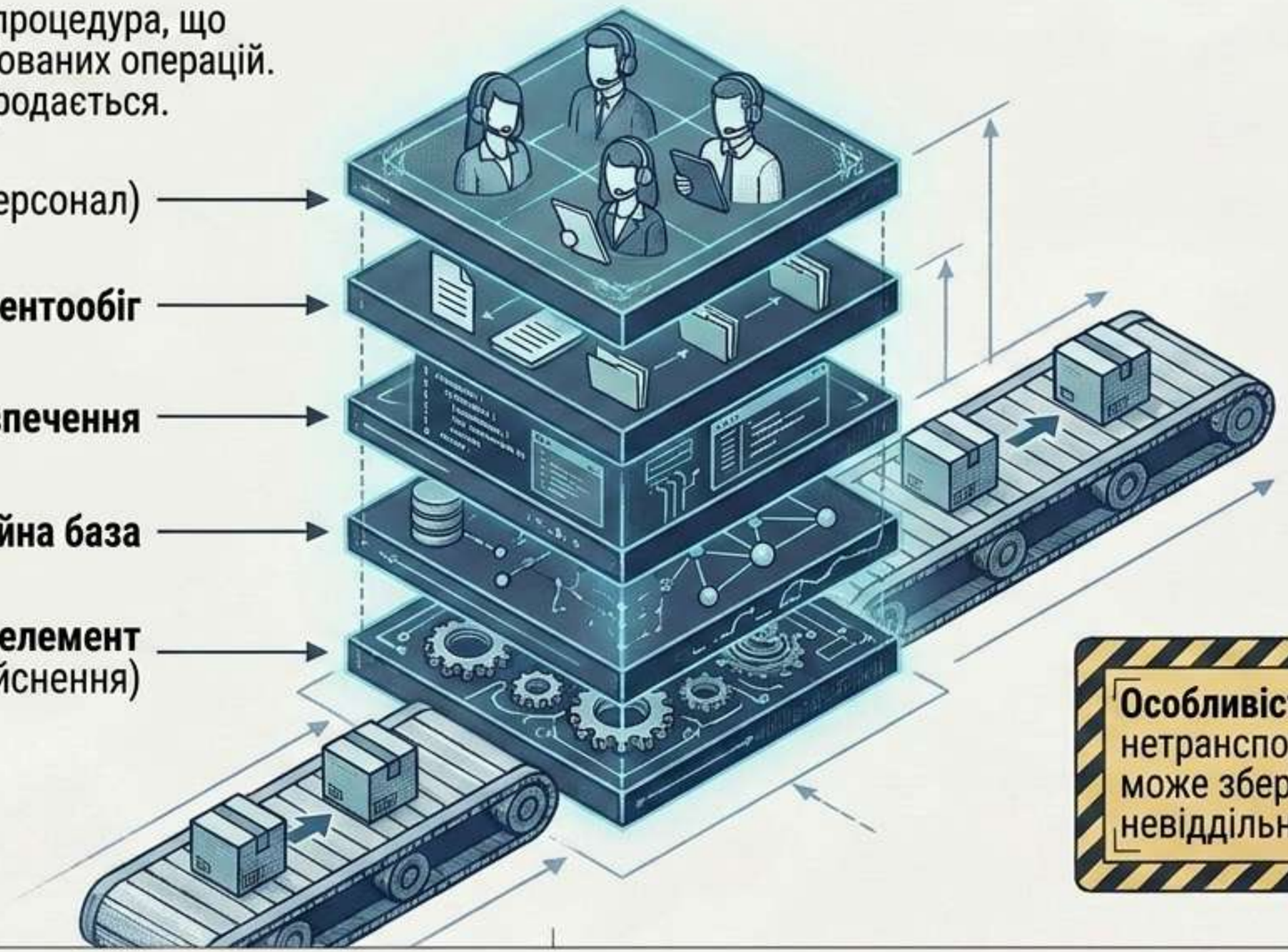
5. Кадри (Персонал)

4. Документообіг

3. Програмне забезпечення

2. Інформаційна база

1. Базовий елемент
(Технологія / Алгоритм здійснення)

Особливість: Продукт нетранспортабельний, не може зберігатися у часі і невіддільний від банку.

Gemini Notebook

Архітектура розробки та класифікації продуктів

Gemini Notebook

Синтез системи: Банківська Тріада

Gemini Notebook

Архітектурні підсумки

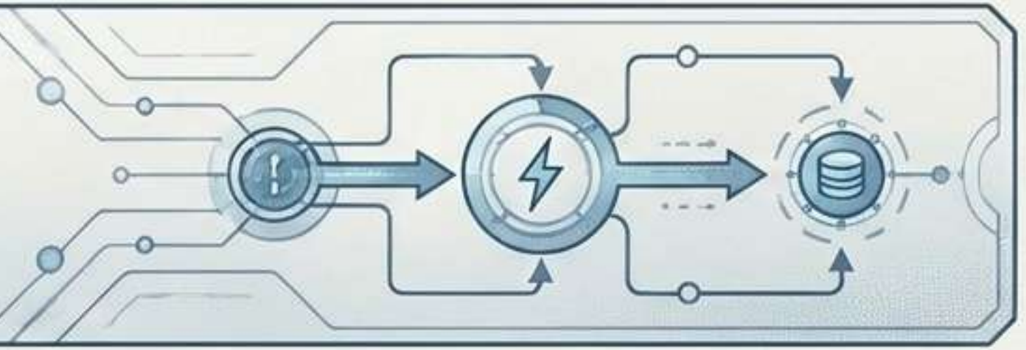
1 Регламентація

Фундамент банку — це жорсткі, задокументовані алгоритми, що захищають активи та мінімізують ризики.

2 Балансовий цикл

Банк працює як фінансовий посередник: пасивні операції акумулюють енергію, активні — перетворюють її на прибуток.

3 Взаємозв'язок Тріади

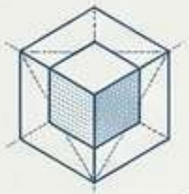
Операція — це технічна основа (баланс),
Послуга — це сервісна оболонка (інформація),
Продукт — це стандартизований товар на полиці.

Gemini Notebook

Нормативна та академічна база

1.	Закон України «Про банки і банківську діяльність».
2.	Положення НБУ № 75 «Про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності».
3.	Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії».
4.	Банківська система (Ситник Н.С., 2020; Крупка М., 2023).
5.	Банківські операції (Гладчук О.М., 2020).

Gemini Notebook